

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยปฏิบัติการ เรื่อง “การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาท้องถิ่นและภาษาไทยเป็นสื่อ: กรณีการจัดการศึกษาแบบทวิภาษา (ภาษาไทย-มลายูถิ่น) ในโรงเรียนเขตพื้นที่สี่จังหวัดชายแดนภาคใต้” มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับเยาวชนไทยมุสลิมเชื้อสายมลายูในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยใช้ทุนทางภาษาและวัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นฐานในการพัฒนาสมองและการเรียนรู้ของเด็ก รวมทั้งพัฒนาความเข้มแข็งในการเรียนภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาที่ใช้ในการศึกษาของชาติ การดำเนินงานของโครงการนี้เป็นการทำงานแบบมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งนักวิชาการในระดับพื้นที่ ในส่วนกลางและองค์กรต่างๆ โดยเฉพาะชุมชนเจ้าของภาษาจะมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การสร้างระบบตัวเขียน การสร้างหลักสูตร แผนการสอน สื่อการเรียนการสอนจำนวนมาก ครูผู้สอนได้เทคนิคและกลวิธีการสอนโดยใช้หลักการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ผลการดำเนินงานโครงการนับว่าประสบผลสำเร็จเป็นอย่างมาก สามารถยกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนส่วนใหญ่ได้อย่างชัดเจนเมื่อเปรียบเทียบกับโรงเรียนคู่เทียบ นอกจากนี้เด็กมีความสุขในการเรียน รักการอ่านเขียน กล้าคิดกล้าแสดงออก มีความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งส่งผลต่อพัฒนาการทั้งด้านพัฒนาการทางภาษา (ภาษามลายูถิ่นและภาษาไทย) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระวิชาต่างๆ อีกทั้งมีส่วนร่วมและสามารถปฏิบัติตัวตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและวัฒนธรรมส่วนกลางได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับวัย ในภาพรวมการจัดการเรียนการสอนแบบนี้จึงเป็นที่พอใจของครูผู้ปกครองและชุมชน นอกจากนี้ สังคมภายนอกยังมีความเข้าใจปัญหาในพื้นที่มากขึ้นและเข้าใจความสำคัญของการใช้ภาษาท้องถิ่นในการศึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาสถานการณ์ความขัดแย้ง

คำสำคัญ: การจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษา (ภาษามลายูถิ่น – ภาษาไทย), จังหวัดชายแดนภาคใต้

Abstract

The “*Patani Malay-Thai Mother Tongue-Based Multilingual Education in Thailand’s Deep South*” project aimed to develop an effective instructional innovation based on local language and culture for the Thai Muslim children, who were ethnic Malays, in Thailand’s Deep South in order to increase their cognitive performance and learning skills together with Thai language potency as it was a language of instruction. This research project was a participatory action research that had been involved by local scholars, agencies and organizations. The native speakers from the local communities had participated throughout the processes of developing a writing system, a curriculum, lesson plans, teaching materials, and teaching techniques and approaches that were learner centered.

The result of this research project was considered very successful. The academic achievement could be raised compared to that the comparison schools. The students felt happy as they enjoyed writing and reading. They were assertive and also creative, which encouraged the development of language skills (Patani Malay and Thai language), creative thinking, cognitive learning for various subjects, and furthermore, the appropriate behaviors that were in accordance with local and general cultures. Overall, the community members including parents were satisfied with this learning approach. Moreover, outsiders had gained more information about the problems occurring in the area and acknowledged the importance of applying mother tongue-based education to solve the conflicts.

Key words: Patani Malay-Thai Mother Tongue-Based Multilingual Education, Thailand’s Deep South